

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: MAY 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Business Economics (Micro) (BCOM19-102)

Date: 17/05/2024

Total marks: 100

Time: 10:00 am to 1:00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
 2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1. (A) Answer the Multiple-choice questions (Any 10) (10)

1. When the Monopolist differentiates between two consumers, the practice is called _____.
 a) Price discrimination   b) Price
 c) Profit   d) None of these
2. _____ must be paid even when production level falls down to zero.
 a) Fixed   b) Variable
 c) Marginal   d) Constant
3. The demand for _____ is more elastic.
 a) durable goods   b) Branded goods
 c) Luxury goods   d) Necessary goods
4. _____ cost is the additional cost in total cost by production of one more unit of output.
 a) Average   b) Marginal
 c) Fixed   d) Fixed
5. Tea is _____ for coffee.
 a) Complimentary   b) Demand
 c) Substitute   d) Preference
6. _____ directly varies with the output.
 a) Average cost   b) Fixed cost
 c) Variable cost   d) Marginal cost
7. _____ means creating of utilities.
 a) Market   b) Production
 c) Research   d) Expenses
8. The two most important branches of economics are _____.
 a) Micro and Macro   b) Demand and Supply
 c) Commodity and labor Market   d) None of these
9. _____ is market where few numbers of sellers are there in market.
 a) Oligopoly   b) Duopoly
 c) Pure Monopoly   d) Perfect Competitive market
10. _____ is a developing country.
 a) England   b) China
 c) Germany   d) India

11. _____ shows the responsiveness of demand for product to change in Income.
  - a) Price Elastic
  - b) Income Elastic
  - c) Cross Elastic
  - d) Substitute
12. Full form of GST is _____.
  - a) Government Service Tariff
  - b) Goods Sales Tax
  - c) Government sales Tax
  - d) Good and services Tax
13. Business Economics owes its origin to -----Economics.
  - a) Modern
  - b) Classical
  - c) Micro Economics
  - d) Balance of payment

(B) Answer in one sentence (Any 5)

(10)

1. What do you mean by Oligopoly Market?
2. Explain the term 'Net Profit'.
3. State the meaning of ' Production'.
4. State the law of demand.
5. What is meant by elasticity of demand?
6. What is 'Perfectly elastic demand'?
7. What is Quasi Rent?

Q. 2. Write Short Notes (Any 4)

(20)

1. Collective bargaining
2. Monopoly
3. Price Discrimination
4. Classification of market
5. Fixed & variable cost
6. Micro Economics

Q. 3. Answer in 150 words (Any 3)

(30)

1. What is dynamic theory of Profit?
2. Difference between Micro and Macro Economics.
3. Explain the various types of cost?
4. State the internal economies of large scale production firms .
5. What is Monopolistic competition market? State and explain the characteristics of Monopolistic competition market.

Q. 4. Answer in 300 words (Any 2)

(30)

1. Explain the Recardian theory of Rent.
2. Explain the law of variable proportions.
3. State and explain the different types of price elasticity with diagrams.
4. State law of demand. Explain the factors determining demand of a product.

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. (अ) खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)

१. ज्यावेळी मक्तेदार दोन ग्राहकामध्ये फरक करतो, त्यावेळी अशा बाबीला-----म्हणतात.
अ) मूल्यभेद   ब) मूल्य
क) नफा   ड) यापैकी कोणतेही नाही
२. उत्पादन शुन्यापर्यंत घटले तरी ----- खर्च द्यावाच लागतो.
अ) स्थिर   ब) बदलता
क) सीमान्त   ड) स्थैनिक (न बदलणारा)
३. ----- वस्तुंची मागणी जास्त लवचिक असते.
अ) टिकाऊ वस्तू   ब) विशिष्ट वस्तू
क) चैनीच्या वस्तू   ड) गरजेच्या वस्तू
४. उत्पादन खर्चाचा आणखी एक एकक म्हणजे एकूण खर्चामध्ये समाविष्ट केलेला----- खर्च होय.
अ) सरासरी   ब) सीमान्त
क) स्थिर   ड) स्थैतिक
५. चहा हा कॉफिला----- आहे.
अ) पूरक   ब) मागणी
क) पर्यायी   ड) पसंती
६. ----- खर्च उत्पादनानुसार प्रत्यक्षपणे बदलतात.
अ) सरासरी   ब) स्थिर
क) सीमान्त   ड) बदलता
७. ----- म्हणजे उपयोगितेची निर्मिती
अ) बाजार   ब) उत्पादन
क) संशोधन   ड) खर्च
८. ----- या दोन प्रमुख शाखा अर्थ शास्त्रात आहेत.
अ) सूक्ष्मलक्षी व समग्रलक्षी   ब) मागणी व पुरवठा
क) वस्तू व श्रमबाजार   ड) द्या पैकी कोणतेही नाही
९. ----- बाजारात कमी प्रमाणात विक्रेते असतात.
अ) अल्पाधिकार   ब) द्विधिकार
क) शुद्ध मक्तेदारी   ड) पूर्ण स्पर्धायुक्त बाजार
१०. ----- हा विकसनशील देश आहे.
अ) इंग्लंड   ब) चीन
क) जर्मनी   ड) भारत
११. उत्पन्नात बदल झाल्याने म्हणजे वाढ किंवा कमी झाल्याने मागणीस कसा प्रतिसाद मिळतो हे ----- दर्शविते.
अ) किंमत लवचिकता   ब) उत्पन्न लवचिकता
क) छेद लवचिकता   ड) पर्यायिता
१२. जी.एस.टी. चे पुर्ण नाव-----
अ) सरकारी सेव दर पत्रक   ब) वस्तू विक्री कर
क) सरकारी विक्री कर   ड) वस्तू आणि सेवाकर

१३. व्यापारी अर्थशास्त्राचे मूळ हे -----अर्थशास्त्रा मध्ये आहे.
 अ) आधुनिक
 क) सूक्ष्म अर्थशास्त्र
 ब) अभिजात / सनातनवादी
 ड) व्यवहारतोल

(ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५) (१०)

१. 'अल्पविक्रेताधिकार बाजार' म्हणजे काय?
२. 'शुद्ध नफा' म्हणजे काय?
३. उत्पादनाची व्याख्या लिहा.
४. 'मागणीचा नियम' लिहा.
५. मागणीची लवचिकता म्हणजे काय?
६. पूर्ण लवचिक मागणी म्हणजे काय?
७. 'आभास खंड' म्हणजे काय? स्पष्ट करा

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४) (२०)

१. सामूहिक सौदा
२. मक्तेदारी
३. किंमतीतील भेदभाव
४. बाजारपठाचे वर्गीकरण
५. ठराविक व चल किंमत
६. सूक्ष्म अर्थशास्त्र

प्र. ३) खालील प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३) (३०)

१. नफयाचा गतिशील सिध्दांत म्हणजे काय?
२. सूक्ष्मलक्ष्यी अर्थशास्त्र व समग्रलक्ष्यी अर्थशास्त्र यातील फरक स्पष्ट करा.
३. किंमतीचे विविध प्रकार विस्तृत करा.
४. मोठ्या प्रमाणात उत्पादन करणा-या कंपन्याची अंतर्गत अर्थव्यवस्था विस्तार करून लिहा.
५. मक्तेदारी स्पर्धात्मक बाजारपठे म्हणजे काय? मक्तेदारी स्पर्धात्मक बाजारपठाचे गुणधर्म स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालील प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २) (३०)

१. भाड्याच्या रिकार्डीयन सिध्दांताचे स्पष्टीकरण दया?
२. परिवतर्नशील प्रमाणांचे नियम स्पष्ट करा.
३. किंमतीतील ललवचिकता याचे विविध प्रकारआकृतीसह स्पष्ट करा.
४. मागणी कायदा स्पष्ट करा. उत्पादनाची मागणी ठरविणारे घटक विस्तृत करा.
